

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitvr De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censvris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus V. De vsu iurisdictionis non impedito per casum reseruationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

vergat in damnum alicuius, aut graue scandalum generet. Idem probabiliter dicunt aliqui de viatico, ob magnam interdum illius necessitatem. Imò quando moriens nullum aliud Sacramentum sumere potest præter extremamunctionem, existimo fas illi esse hanc sumere à ministro non tolerato. Quia fieri potest ut per hoc Sacramentum saluetur, alioqui damnandus, si nimirum sit tantum attritus.

Loquor de articulo mortis, nam extra talem necessitatem, non licet nullum Sacramentum sumere à ministro non tolerato, si tamē minister excommunicatus est toleratus, licet possum ab eo Sacramenta petere non modo in articulo mortis, sed etiam alias quando instat præceptum sumendi aliquod Sacramentum. Imò & extra tempus præcepti, si velim ex speciali deuotione confiteri, vel Eucharistiam sumere. Idque siue minister sit meus Parochus siue non, siue sit paratus Sacramentum conferre, siue non. Quia Ecclesia indulxit omnibus, ut inculpatè possint Communicare in diuinis cum ministris toleratis.

Nota 3. excommunicatum grauiter peccare, & fieri irregularē, si se ipse non requisitus, ingerat administrationi Sacramentorum, non tamen si tantum ad petitionem meam ea administret. Verū et si requisitus, tenetur se excusare, si per alium mihi satisfacere potest. Quod si alius non suppetit, debet dare operam ut absoluatur à censura, antequam mihi Sacramentum administret; & si absolutionem obtineat, nequit, debet saltem ad contritionem se excitare,

ARTICVLVS V.

De usu iurisdictionis non impedito per casum reservationem.

CIRCA secundum modum quo iurisdictionis usus impeditur, seu potius limitatur, nempe per casum reservationem.

reseruationem, notanda sunt quæ sequuntur.

In primis dubium non est, quin sit in Ecclesia potestas reseruandi peccata, ut patet ex Concil. Trid. sess. 14. cap. 7 & Can. 11. vnde sequitur Sacerdotem, qui sine legitima authoritate, à peccatis suo superiori reseruatis absoluere tentat, inualidè absolve, & sacrilegium committere, defectu iurisdictionis in eiusmodi peccata.

Secundò summus Pontifex potest sibi peccata reseruare in toto orbe, & de facto multa reseruat, de quibus infra in opusculo de censuris. Quamuis autem possit sibi casus reseruare, vel cum censura, vel sine censura, ordinariè tamen nullum sibi reseruat, qui adiunctam censuram non habeat. Potest etiam similiter Episcopus sibi casus reseruare in sua Diocesi, idque aut cum censura, aut sine censura. Quænam autem, & quomodo reseruentur, constat ex speciali cuiusque loci consuetudine, quæ hac in te à confessariis diligenter consulenda est, quoad loca in quibus ad confessiones audiendas sunt expositi.

Tertiè quando summus Pontifex, vel Episcopus sibi reseruat aliquod peccatum, adiuncta censura, tunc non modo censura manet reseruata, sed etiam peccatum propter quod imponitur. Quo sitvt bona fide confitens aliquod eiusmodi peccatum, Sacerdoti non habenti facultatem absoluendi reseruatis, ab eonon absoluatur, nisi indirecte, adeoque teneatur alias illud confiteri habenti iurisdictionem in reseruata. Verum quando reseruatio tollitur respectu unius, ea consequenter censetur auferri respectu alterius, adeoque Sacerdos habens potestatem absoluendi à censura, potest absoluere à peccato, cui adiuncta est, & vice versa. Si tamen Episcopus daret aliqui facultatem absoluendi à censuris sibi reseruatis, posset quidem ille eo ipso absoluere à peccatis reseruatis, quibus tales censuræ adiunctæ sunt; at non ab aliis peccatis reseruatis, quæ censuram annexam non habent.

Quarto possunt reteruari peccata mortalia merè interna, ea tamen reteruari non solent. Vnde falsum est quod dicunt aliqui, hæresim pure mentalem reseruatam esse summo Pontifici; adeoque potest quilibet Sacerdos approbatus ab ea absoluere. Peccata verò venialia non possunt ita reseruari, ut teneatur quis ea confiteri; poslunt tamen aliter cadere sub reseruationem, ita nimirum ut qui voluerit eorum absolutionem obtinere in Sacramento pœnitentie, teneatur pro ea obtinenda adire superiorem reseruantem, vel aliam cui commissa sit facultas absoluendi ab eiusmodi peccatis.

Quinto potest directè ab ocluere à reseruatis, tum qui reseruauit, tum illius superior in hoc foro, quis est Pontifex respectu Episcoporum omnium, non autem Archiepiscopus respectu suffraganei Episcopi, nisi in casu visitationis, vel appellationis; tum ille cui ab habente ordinariam potestate in delegata est speciatim facultas absoluendi à reseruatis. Dico speciatim, nam generalis facultas audiendi confessio-nes, vel absoluendi à peccatis, non sufficit ut quis à casibus reseruatis absoluere possit, nisi ex circumstan-tiis aliud probabiliter colligatur. Quia ut patet ex regulis iuris, in 6 in generali concessione non veniunt ea, quæ non esset quis verisimiliter concessurus, si specialiter rogaretur.

Sexto in confessione omnium peccatorum reseruatorum, facta habenti potestatem ordinariam ab iis absoluendi, tollitur reseruatio, et si confitens ob propriam indispositionem, ab iis coram Deo non absoluatur. Quia ille censetur satisfecisse fini reseruationis, se præsentando superiori, vnde ab iis pecca-tis postea absolui potest à quounque Sacerdote ap-probato. Dubitatur autem, an idem habeat locum in confessione facta habenti tantum iurisdictionem de-legatam in reseruata; quia et si superior possit tollere reseruationem extra Sacramentum, delegatus tamen non videtur eam posse auferre, nisi per ab-solutio-

solutionem verè Sacramentalem, qualis non est ea de qua agimus. Verum cùm delegatus gerat hic vices ordinarij, & alioqui finis reseruationis in confessione, etiam apud ipsum facta, seruetur, probabilius videtur per eiusmodi confessionem, et si effectu carentem reseruationem tolli.

Septimo ex multorum sententia, qui confitetur peccata sua habenti iurisdictionem, sive ordinariam, sive delegatam in reseruata, per talem confessionem id obtinet, ut si aliqua peccata reseruata inculpabiliter prætermittat, tollatur eorum reseratio, adeoque possit ab iis absolui à quocunque Sacerdote approbato. Quod nonnulli limitant, modo pœnitens velit omnino exonerare conscientiam suam, & consequenter absolui etiam à reseruatis, si forte eorum aliquo obstrictus est, & confessarius similiter expresse intendat eum ab eiusmodi peccatis absoluere. Vnde dicunt, resolutio nem allatam non habere locum in confessionibus ordinariis, in quibus nulla cogitatio casuum reseruatorum contingit. Alij tamen hanc limitationem reiiciunt, eo quod confessiones ordinariae fiunt animo obtinendi absolutionem à peccatis confessis, & aliis si qua forte per obliuionem omittuntur: & vicissim confessarius vult pœnitentem absoluere, iuxta illius intentionem, & quantum ipse validè, & licite potest, esto neuter expresse de peccatis reseruatis cogitet. Quare aiunt, quod sicut in casu obliuonis inculpabilis, tollitur excommunicatio, per verba illa generalia, quæ absolutioni peccatorū vulgo præmittuntur, *absoluo te ab omni vinculo excommunicatio-* *ri, in quantum possum, & indiges;* ita tollitur reseratio peccatorum oblitorum, per formam illam generalem, *Ego te absoluo à peccatis tuis.* Quia pœnitens quantum in se est, satisfacit finireseruationis se præsentando superiori, cum intentione vel explicita, vel implicita declarandi peccatum reseratum, si illius recordaretur: Et superior vicissim intendit illū à quibus suis

busuis peccatis mortalibus, etiam in culpabiliter omissis, liberum dimittere. Quare hoc videtur sufficere ut tollatur reseruatio casuum oblitorum, à quibus proinde quilibet Sacerdos approbatus poterit alias pénitentem absoluere, cum in memoriam illius venerint. Verum etsi haec doctrina probabilis sit, quia est in ultorū consulerem tamen predicto pénitenti, ut si quando casus oblii recordetur, illum confiteatur Sacerdoti habenti iurisdictionem, vel ordinariam, vel delegatam in reseruata.

Ottauò quilibet Sacerdos potest in articulo, seu probabili periculo mortis, quemlibet directe absolueret à quibuslibet peccatis, & censuris. Qui tamen in eo casu aliquem vult absoluere ab excommunicazione reseruata, prius debet ab eo juramentum exigere, quod si conualuerit, se presentabit superiori reseruanti, vel alteri à quo extra tale periculum poterat absoluiri. Et absolutus non modo peccat mortaliter, nisi promissis stet, sed etiam in excommunicationem de nouo incidit. Verum qui tantum à peccatis reseruatis, in articulo mortis, à Sacerdote aliás carente iurisdictione in illa, fuit absolutus, non tenetur postea etsi conualecat, se sistere superiori reseruanti, vel alteri delegato ad cōfessiones casuum reseruatorum audiendas.

Non iter agentes iudicantur iuxta leges loci in quo versantur, unde possunt absoluiri à casibus in eorum Diocesi reseruatis, si ibi reseruati non sunt. Contrà verò si confitentur peccatum eo loco gesatum, non possunt absoluiri nisi ab habente potestem in reseruata, etsi tale peccatum in eorum Diocesi reseruatum non sit.

Decimè qui ex causa rationabili non vult adire superiorē, ut ab eo à casu reseruato absoluatur, potest interponere confessarium, qui licentiam petat absoluendi quemdam suum pénitentem, ab aliquo casu reseruato; & superior tenetur tunc per se loquendo, tales facultatem concedere. Debet autem confessarius

felatus adeo cautè prædictam licentiam petere, ut superior ne quidem casum ob quem petitur, coni- cere valeat, saltem si sit periculum inde coniiciendi personam qua peccauit. Dixi per se loquendo, nam si superior adueriat occasione dictæ licentia sapientis concessæ disciplinam notabiliter laxari, dubium non est quin eam interdum possit, immo debeat dene- gare.

ARTICVLVS VI.

Deus jurisdictionis non impedito, defectu appro- bationis.

CIRCA tertium modum impediendi usum iuris- dictionis, qui in defectu approbationis consistit, obseruanda sunt verba illa Concilij Trid. sess. 23. cap. 14. Quamvis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis ab- solvendi potestatem accipiant, decernit tamen sancta Synodus nullum etiam Regularem, posse confessiones secula- rium etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputa- ri, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per exa- men si illis videtur esse necessarium, aut alias idoneus in- dicetur, & approbationem qua gratis detur, obtineat, pri- vilegiis, & consuetudine quatunque, etiam immemorabilis, non obstantibus. Ad quorum verborum illustratio- nem, notanda sunt quæ sequuntur.

Eo ipso quod alicui datur beneficium Parochia- le, ille censetur sufficienter approbatus, ad confessio- nes suorum subditorum audiendas. Quod intellige, quamdiu retinet tale beneficium, nam si illud di- mittat, requiritur approbatio, ex communi senten- tia. Verum simplex Sacerdos sive Secularis, sive Re- gularis, eget approbatione Episcopi, ut licet, & vali- de confessiones Secularium, et iam Sacerdotum, ex- cipere possit. Vnde in locis vbi receptum est Conci- lium Trid. non potest Parochus aliquem simplicem

E. 3

SACR.